

КРАЩІ ПРАКТИКИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

З ДОСВІДУ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УМАНЬСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧІНИ

Кравченко Оксана, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

ORCID: 0000-0002-9732-6546

E-mail: okskravchenko@ukr.net

Коляда Наталія, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

ORCID: 0000-0003-3623-6552

E-mail: koliada_n@ukr.net

Чупіна Катерина, аспірант, викладач кафедри психології, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини.

ORCID: 0000-0001-7479-0365

E-mail: katarinka_chupina@ukr.net

У рубриці «Кращі практики соціальної роботи» висвітлюються цікаві події, важливі досягнення, унікальний досвід життєдіяльності як закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку майбутніх соціальних працівників, так і закладів соціальної сфери, які надають соціальні послуги в громаді.

У поточному випуску в рубриці «Кращі практики соціальної роботи» вміщено матеріали, що висвітлюють досвід міста Умань, Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини стосовно цікавих форм освітньо-виховної діяльності у процесі підготовки майбутніх соціальних працівників та Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради щодо соціальної роботи з дітьми та молоддю в громаді.

Ключові слова: соціальна робота, молодіжна робота, молодь, практики соціальної роботи, соціальний проект, ініціативний проект, соціальна програма, інноваційні форми соціальної освіти.

FROM THE SOCIAL WORK OF PAVLO TYCHYNA UMAN STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY

Kravchenko Oksana, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Dean of Social Pedagogy and Social Work Faculty, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.

ORCID: 0000-0002-9732-6546

E-mail: okskravchenko@ukr.net

Koliada Natalia, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of Department of Social Pedagogy and Social Work, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.

ORCID: 0000-0003-3623-6552

E-mail: koliada_n@ukr.net

Chupina Kateryna, Postgraduate, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University.

ORCID: 0000-0001-7479-0365

E-mail: katarinka_chupina@ukr.net

The rubric «Best practices of social work» covers interesting events, important achievements, unique life experience of both higher education institutions that train future social workers and social institutions that provide social services in the community.

The current issue of the section «Best Practices of Social Work» contains materials covering the experience of the city of Uman, Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University on interesting forms of educational activities in the process of future social workers' training and the Department of Labor and Social Protection of Uman City Council on social work with children and youth in the community.

Among the innovative forms of social education and best practices of social work there are British Council programs «Active Citizens», «Student Action»; personal and professional development program «State Creator»; Regional competition of student and student research papers on gender «Seven from A to Z»; inclusive groups for students of Uman State Pedagogical University named after Pavel Tychyna; activity of the team of psychological and pedagogical support of students with special educational needs; canine therapy as an innovative direction of rehabilitation of people with disabilities; innovative project for students – Skills Hub; initiative projects «Youth Center» START «open space for students», «Community friendly to children and youth», «Studio of a successful entrant»; social projects «New Year's residence of St. Nicholas», «16 days against violence», «Affordable tourism»; festival of creativity «We are equal. You and I will be together» and others.

This column is a platform for the presentation of innovative forms of social education and best practices of social support for vulnerable populations, for the exchange of experience between scientists and professionals in this field, for public recognition of achievements and encouragement for further development of effective technologies for citizens' social welfare in Ukraine.

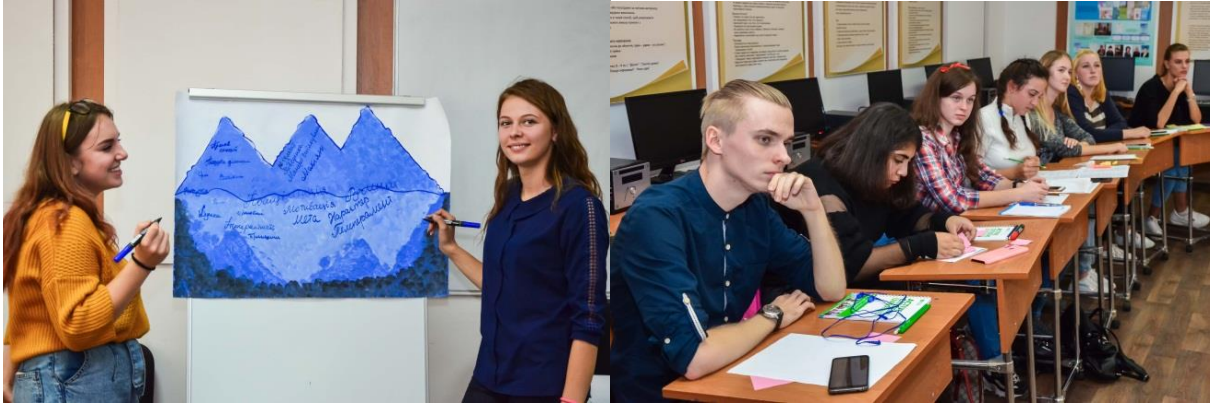
Keywords: social work, youth work, youth, social work practices, social project, initiative project, social program, innovative forms of social education.

Участь у програмі Британської ради «Активні громадяни»

У 2019 р. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини вибором можливість долучитися до реалізації міжнародного проекту «Активні громадяни» – це програма Британської Ради для молоді у галузі міжкультурного діалогу і соціального розвитку.

Мета проєкту полягає у сприянні соціальним змінам і забезпеченні сталого розвитку шляхом створення і розбудови мережі молодих лідерів із залученням молодіжних організацій, які є рушіями реформ у своїх громадах і надання їм знань та навичок, що сприятимуть побудові відносин між людьми на засадах рівності та рівних можливостей, поваги до різноманіття, вміння вести безконфліктний діалог.

3–7 червня 2019 р. представники УДПУ імені Павла Тичини (декан факультету соціальної та психологічної освіти, доктор педагогічних наук, доцент Кравченко Оксана Олексіївна та лаборант кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Катерина Чупіна) взяли участь у базовому тренінгу «Активні громадяни».

У вересні 2019 р. університет приєднався до Всеукраїнського марафону проведення тренінгів за програмою «Активні Громадяни». 30 вересня 2019 р. на факультеті соціальної та психологічної освіти був проведений тренінг для студентської молоді. За результатами всі учасники отримали сертифікати міжнародного зразка, брендову продукцію (блокноти та олівці). А найголовніше знайшли нових друзів та з користю провели свій час.

Обласний конкурс студентських та учнівських наукових робіт із гендерної тематики «Сім я від А до Я»

22 листопада 2019 на факультеті соціальної та психологічної освіти відбулася підсумкова науково-практична конференція II туру обласного конкурсу студентських та учнівських наукових робіт «Сім'я від А до Я», у якій брали участь представники закладів вищої освіти, шкіл та коледжей міста та області.

Реалізація проекту стала можливою завдяки перемозі ініціативної групи Гендерного центру (проректор з інноваційних досліджень та європейської інтеграції, доктор педагогічних наук, професор Коляда Н. М., декан факультету соціальної та психологічної освіти доктор педагогічних наук, доцент Кравченко О. О.) у конкурсному відборі проектних пропозицій, який був оголошений у квітні 2019 р. Управлінням у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації.

Організаторами конкурсу стала кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи, (завідувач кафедри – кандидат педагогічних наук, доцент Албул І. В.) гендерний центр, (керівник доктор педагогічних наук, доцент Кравченко О. О.) управління у справах сім'ї, молоді та спорту Черкаської обласної державної адміністрації та відділ освіти Уманської міської ради.

Оцінювало учасників високоповажне журі у такому складі:

- **Чорна С. О.**, головний спеціаліст відділу освіти Уманської міської ради;
- **Вдовиченко Н. В.**, начальник відділу у справах сім'ї та молоді Уманської міської ради;
- **Рафаєнко Д. В.**, методист з інклюзивної та корекційної освіти методичного кабінету;
- **Албул І. В.**, завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи;
- **Бондаренко Г. В.**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.
- **Матрос О. О.**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи.

Під час презентації робіт учасники конференції показали глибоке розуміння тем, демонстрували нові форми і методи роботи. Серед найцікавіших тем варто відзначити такі:

1. Біленко Анжеліка, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. Тема роботи: **«Наше майбутнє - діти!»**.
2. Варивода Андрій. Тема роботи: **«Гендерні особливості професійного самовизначення в ранній юності»**.
3. Компанієць Микола, Калюженко Аліна. Тема роботи: **«Студентський феміністичний клуб «HeForShe»**.
4. Песоцька Юлія. Тема роботи: **«Булінг як соціальне явище у шкільному середовищі»**.
5. Кравченко Анна. Тема роботи: **«Насильство в сім'ї як проблема сучасного суспільства»**.
6. Полехіна Людмила. Тема роботи: **«Вишиванка – мудрість роду»**.
7. Кузема Ганна, Євтушенко Анастасія. Тема роботи: **«Сім'я від А до Я»**.
8. Сілаєва Аліна та Давидова Катерина. Тема роботи: **«Патронатна сім'я»**.
9. Шукайло Тетяна, Годлевська Яна. Тема роботи: **«Соціально-психологічні чинники підготовки молоді до шлюбу»**.

Усі учасники були нагороджені дипломами та цінними подарунками.

Вітаємо переможців та їх наукових керівників, бажаємо невичерпної енергії, натхнення, оптимізму і нових плідних здобутків на науковій ниві!

Інклюзивні групи для студентів Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

На сьогодні кількість осіб з інвалідністю, які здобувають вищу освіту, неупинно збільшується, що вимагає від ЗВО своєчасного реагування та розв'язання проблеми навчання і соціального розвитку таких осіб.

На факультеті соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини створено всі умови для навчання студентів з інвалідністю зокрема забезпечення осіб з особливими освітніми потребами спеціальним навчально-реабілітаційним супроводом та створення для них вільний доступ до інфраструктури університету.

Нещодавно, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти» від 10 липня 2019 року № 635, на факультеті соціальної і психологічної освіти створено три інклюзивні групи.

Передумовами створення таких груп стали новітні тенденції в освітньому просторі, адже на сьогодні значна увага приділяється наданню рівного доступу до освіти та включенню людей з особливими потребами в навчальне середовище і в громадське життя суспільства.

На засіданнях ученої ради факультету, ректорату університету постійно розглядаються питання щодо створення умов для навчання такої категорії студентів.

Факультет соціальної та психологічної освіти дає можливість даним студентам не тільки отримати відповідну кваліфікацію, сучасну професію, а й допомагає у працевлаштуванні. В університеті навчаються студенти з особливими потребами з усіх регіонів України, своїм фахом вони обирають як правило, спеціальності: «Соціальна робота», «Психологія», отримавши професію, вони зможуть самі працювати у закладах соціальної сфери і допомагати людям з обмеженими можливостями.

Команда психолого-педагогічного супроводу студентів з особливими освітніми потребами

На факультеті соціальної та психологічної освіти створено три інклюзивні групи (відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти» від 10 липня 2019 року за № 635).

Відповідно до «Положення про команду психолого-педагогічного супроводу студентів з особливими освітніми потребами УДПУ імені Павла Тичини» 15 січня 2020 р. на факультеті відбулося засідання у формі круглого столу за участі міждисциплінарної команди фахівців.

Метою круглого столу стало обговорення новітніх тенденцій, проблематики створення та функціонування команди психолого-педагогічного супроводу та перспектив розвитку соціально-психологічної реабілітації студентів з інвалідністю в умовах ЗВО.

Каністерапія як інноваційний напрям реабілітації людей з інвалідністю

У межах співпраці Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини та Комунального закладу «Черкаський обласний центр медико-соціальної експертизи Черкаської обласної ради» 21 лютого 2020 року на базі ФСПО був проведений науково-практичний семінар «Каністерапія як інноваційний напрям реабілітації людей з інвалідністю».

Під час заняття разом із стейкхолдерами студенти мали можливість розібрати основні форми і методи реабілітації, на собі перевірити дієвість частини методик та отримати практичні кейси для майбутньої професійної діяльності.

Навчально-практичний семінар відбувся в рамках реалізації держбюджетної теми «Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму».

Інноваційний проєкт для студентів – Skills Hub

З метою підвищення комунікативних та організаторських навичок для учнівської та студентської молоді міста на факультеті соціальної та психологічної освіти було відкрито Skills Hub. Хаб стане для учасників тим місцем, де учасники

зможуть навчатися гармонійно працювати в команді, розширити мислення за допомогою різноманітної практичної та творчої навчальної діяльності, тренінгів, виступів у форматі TED, які дають змогу студентам самовиражатися, розвиваючи свої численні навички та таланти.

Головні завдання хабу:

- 1) створення умов для творчого розвитку особистості, інтелектуального самовдосконалення та лідерських якостей у молоді;
- 2) сприяння волонтерській діяльності та мобільності молоді;
- 3) участь у розвитку міжнародного молодіжного співробітництва та міжрегіональної взаємодії молоді в Україні;
- 4) вивчення, аналіз та впровадження інноваційних форм і методів роботи з молоддю;
- 5) організація та проведення регіональних та всеукраїнських навчальних заходів та тренінгів.

**Регіональний круглий стіл
«Нова українська школа: «soft-skills» крізь призму психологічного
та соціально-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу»**

Коли на факультеті соціальної та психологічної освіти відбувся Регіональний круглий стіл «Нова українська школа: soft-skills крізь призму психологічного та соціально-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу».

Тематику Круглого столу обумовлено процесами реформи Нової української школи, яка стартувала у нашій країні із 2017 р., ураховує формування запровадження компетентнісного підходу до навчання у школах та передбачає ряд ключових компетентностей, серед яких: громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей.

В основі такого підходу – розвиток «soft skills» «м'яких навичок» на зразок уміння утримувати увагу, системно, креативно й критично мислити, співчувати, працювати в команді. Серед інших інновацій – виховання стійкості до негараздів та робота з психологічними травмами, що актуально для країни в стані війни. За даними досліджень, проведених у Гарвардському та Стенфордському університетах, тільки 15 % кар'єрного успіху забезпечується рівнем професійних навичок. У той час як інші 85 % – це так звані «м'які навички» (soft skills).

У ході робочої зустрічі вдалося досягти декількох цілей:

1. Визначити особливості психологічного супроводу та соціально-

педагогічного патронату в умовах НУШ, та врахувати ці вимоги у процесі підготовки фахівців зі спеціальностей «Соціальна робота» та «Психологія».

2. На основі об'єктивних висновків і пропозицій від роботодавців визначити основні підходи до формування «soft skills» у майбутніх педагогів, психологів та соціальних працівників.

Партнерами заходу стали відділ освіти Уманської міської ради, Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради, відділ у справах сім'ї та молоді Уманської міської ради, відділ освіти Уманської райдержадміністрації, Центр вторинної правової допомоги, військова частина, які виступають працедавцями.

Молодіжний центр «START» – відкритий простір для студентів

У лютому 2020 року відбулося офіційне відкриття діяльності Молодіжного центру «START» Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, який функціонує на базі факультету соціальної та психологічної освіти, діють спільно з відділом у справах сім'ї та молоді Уманської міської ради.

Центр створено у 2018 році, а нещодавно завершено ремонт приміщення і повністю облаштовано молодіжний простір для всебічного розвитку і самореалізації студентської молоді усіх факультетів інституту в різних сферах суспільного життя, розкриття нього потенціалу, захисту інтересів та прав, сприяння соціальному становленню, організації змістовного дозвілля.

На відкритті центру були присутні почесні гості та господарі: директор

Інституту сімейної та молодіжної політики Міністерства культури, молоді та спорту України Ірина Пеша (кандидат педагогічних наук, доцент), начальник відділу у справах сім'ї та молоді Уманської міської ради Наталія Вдовиченко, проректор з науково-педагогічної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Наталія Ревнюк (кандидат педагогічних наук, доцент), декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету Оксана Кравченко (доктор педагогічних наук, доцент).

Координатор Молодіжного центру «START» Аліна Калюженко, озвучила основну мету центру, його завдання, принципи, напрями діяльності та перспективу розвитку.

Підставою для створення та діяльності Молодіжного Центру «START» є: Наказ ректора Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини «Про створення Молодіжного центру START від 19.07.2018 р. відповідно до якого було розроблене Положення про Молодіжний центр START Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження типових положень про молодіжний центр та про експертну раду при молодіжному центрі». Директор центру – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Наталія Левченко.

Основною метою діяльності Молодіжного центру «START» є:

- усебічний розвиток і самореалізація молоді в різних сферах суспільного життя;
- розкриття потенціалу молоді;
- захист інтересів та прав молоді;

- сприяння соціальному становленню й розвитку молоді;
- організація змістовного дозвілля.

Основними завданнями Молодіжного центру «START» є:

- створення умов для творчого розвитку особистості, інтелектуального самовдосконалення молоді;
- утвердження патріотизму, духовності, моральності та формування загальнолюдських цінностей у молоді;
- пропаганда та формування здорового способу життя;
- створення сприятливого середовища для забезпечення зайнятості молоді.

Для реалізації завдань Молодіжного центру «START» було виокремлено головні напрями діяльності: навчально-науковий, дозвіллевий, інформаційно-консультаційний, проектний, менторський.

Принципи роботи Молодіжного центру «START»:

- створення спільної мети;
- відповідальність;
- спільна робота;
- зв'язок з іншими;
- здійснення задуманого;
- формування майбутнього.

Молодіжний центр «START» здійснює свою діяльність відповідно до затвердженого річного плану роботи на навчальний рік. За 2018–2020 рр. активісти Молодіжного центру «START» організували, проводили та брали участь в різних заходах. Кожен захід розроблявся згідно напрямів та завдань діяльності Молодіжного центру, обов'язково враховувалися інтереси студентської молоді, всі заходи мали на меті: розкриття потенціалу молоді; сприяння соціальному становленню та розвитку молоді; самореалізації, самовдосконалення молоді; утвердженні патріотизму; формування загальнолюдських цінностей у молоді; пропаганда формування здорового способу життя; організації змістовного дозвілля.

Молодіжний центр «START» – це сприятливе середовище, яке надає можливості для розвитку активної молоді шляхом поєднання дозвілля, неформальної освіти та особистісного зростання.

Молодіжний центр «START» – це приміщення, у якому кожний відвідувач знайде для себе корисну інформацію та проведе час із користю. Тут можна проводити тренінги на різноманітні теми, організовувати студентські зустрічі для обговорення актуальних проблем молодіжної роботи, проводити заходи на різні тематики, влаштовувати кінолекторії, знайти корисну інформацію про молодіжну роботу в Україні, кращі практики молодіжної роботи в Україні, особливості неформальної освіти. Також студенти можуть працювати з додатковим матеріалом, який допоможе краще ознайомитися із специфікою молодіжної роботи в закладах вищої освіти.

Перспективами діяльності Молодіжного центру «START» є: залучення більшу кількість студентської молоді до формування молодіжної роботи у закладі вищої освіти; надавати можливості для розвитку молодих людей, їхньої самостійності та автономії, створити можливості для організації здорового й безпечного дозвілля та відпочинку молоді; поширювати ідей щодо соціального становлення та розвитку молоді в Україні; розробляти та впроваджувати молодіжні проекти спрямовані на надання можливостей молоді розвиватися самостійно; організовувати заходи, спрямовані на покращення умов особистого і соціального розвитку молодих осіб відповідно до їхніх потреб та можливостей, сприяючи їхньому духовному та фізичному розвитку.

«Жінки в історії соціальної роботи» – освітній та науково-дослідницький проєкт кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

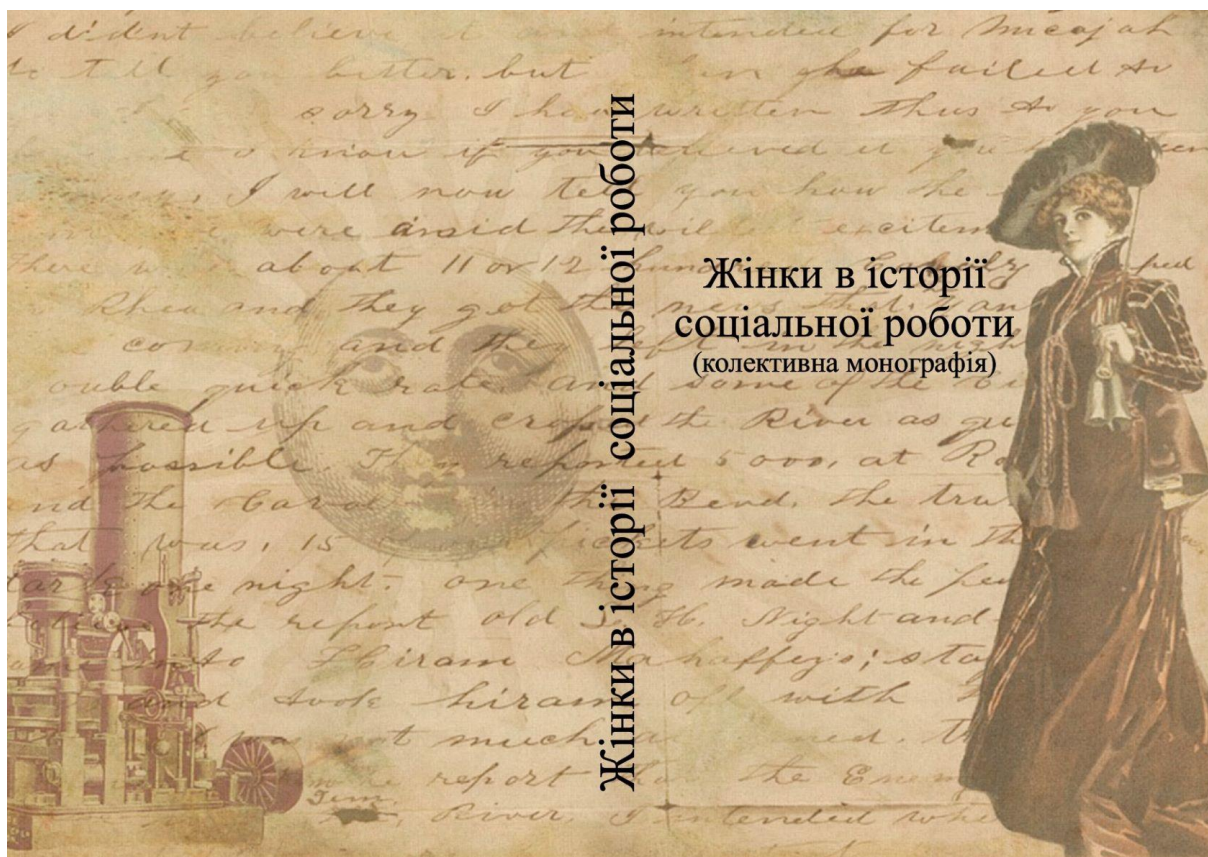
На кафедрі соціальної педагогіки та соціальної роботи триває реалізація освітнього та науково-дослідницького проєкту «Жінки в історії соціальної роботи» у межах діяльності Гендерного центру, який входить до Всеукраїнського

осередку центрів гендерної освіти України.

У 2018 р. видано монографію «Жінки в історії соціальної роботи» (авторський колектив: Н. Коляда, Т. Кочубей, О. Кравченко, І. Албул, О. Балдинюк, Г. Бондаренко, О. Матрос, В. Полехіна, Н. Левченко, В. Ісаченко, А. Войтовська, М. Скочко, К. Чупіна). До науково-пошукової роботи долучаються студенти, які здобувають фах зі спеціальності «231 «Соціальна робота».

Монографія складається з розділів: «Меценатки часів княжої та козацької доби», «Благодійність жінок крізь призму освітнього та літературного процесу XIX – початку XX ст.», «Роль жінок-волиненок у розвитку освіти в Україні (середина XVI – кінець XVIII століття)», «Вирішення соціальних питань на сторінках жіночої преси (кінець XIX – перша третина XX ст.)», «Роль жінки в інституалізації соціальної роботи України в умовах трансформації».

Мета такої науково-пошукової роботи полягає не лише у створенні реальної картини становлення та розвитку соціальної роботи на українських землях, а й у завданні виявлені імена жінок, які зробили внесок в інституалізацію соціальної роботи, але діяльність яких через суб'єктивні і об'єктивні обставини не належно висвітлена і не була ґрунтовно вивчена.

У 2020 р. авторський колектив підготував наступний випуск колективної монографії «Жінки в історії професійної соціальної роботи: від XIX століття і до сьогодення», яка спрямована на простеження динаміки жіночої репрезентації в

історії інституалізації соціальної роботи як професійного виду діяльності в країнах Західної Європи та США, а також вивчення та узагальнення досвіду видатних жінок, які зробили значний внесок у цій сфері, здійснюючи спроби теоретичних підходів до соціальної роботи та ініціюючи відповідні практики в Україні.

До історії соціальної роботи звертаємося не лише заради самої історії, а й для глибшого усвідомлення сучасного стану і проблем соціального благополуччя, для прогностичного передбачення тенденцій і шляхів їх розвитку в майбутньому. Водночас це дає змогу об'єктивно відтворювати минуле, адекватно сприймати теперішнє і свідомо прогнозувати майбутнє.

Доступний туризм (Педагогічний музей України)

Втілюється в життя проєкт-переможець конкурсу «Якби мером був я» «Академії молодіжного лідера» – «Доступний туризм: Педагогічний музей України», де студентська молодь Центру соціально-освітньої інтеграції та інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму «Без бар'єрів» мала можливість відвідати екскурсію.

Екскурсію розпочала старший співробітник музею **Степанович Кіра**, яка представила виставку «**Жіночі обличчя в науці**». Кіра розповіла, що в недалекому минулому традиційно вважалося, що головне призначення жінки – це народжувати і виховувати дітей, дбати про сім'ю і вести домашнє господарство... Однак це не зовсім правильне твердження, і промовистим прикладом цьому є виставка «Жіночі обличчя в науці», присвячена українським жінкам-науковицям, педагогиням, письменницям, які досягли великих успіхів у своїй роботі та зробили вагомий внесок в українську науку, освіту літературу.

Також студенти ознайомилися з історією створення музею. Це один із найстаріших київських музеїв. Був заснований у вигляді колекції в 1901 році, відкритий офіційно в 1911 році. У 1912 році відомим київським архітектором Павлом Альошиним для музею було побудовано спеціальне приміщення. У 1917 р. у будівлі розмістилася Центральна Рада на чолі з М. С. Грушевським. Саме тут було проголошено 7(20) листопада 1917 р. Українську Народну Республіку, а в ніч з 24 на 25 січня 1918 р. прийнятий IV Універсал, що проголосив незалежність України. Музей володіє колекціями підручників, документів, фотографій, періодичних педагогічних видань, педагогічних посібників XIX–XX століть. Унікальність Педагогічного музею полягає в тому, що його експозиція наочно показує шлях становлення та розвитку освіти в Україні.

«Громада, дружня до дітей та молоді»

У 2020 році 33 українські громади беруть участь у реалізації ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді». У цих громадах проживає понад 9 млн. осіб, що становить 22 % населення країни. Місто Умань, перед із такими містами, як Кременчук, Вінниця, Одеса, Львів, ще вкінці 2018 року отримало міжнародний статус кандидата престижної світової ініціативи «Громада, дружня до дітей та молоді».

Представники факультету соціальної та психологічної освіти також активно залучаються до реалізації заходів, які спрямовані на самореалізацію дітей та молоді, а також попередження негативних проявів у поведінці.

Зокрема для реалізації Цілі № 1 «Право на визнання, повагу та справедливе ставлення» волонтерами факультету було проведено цикл тренінгів «Не мовчи», для учнів 5–11 класів. Під час тренінгів школярі детальніше познайомились з таким поняттям як «булінг» вчилися визначати причини та наслідки своїх вчинків, а найголовніше вчилися комунікації в учнівському колективі, та методам і прийомам які допомагають уникнути проявів агресії в школах.

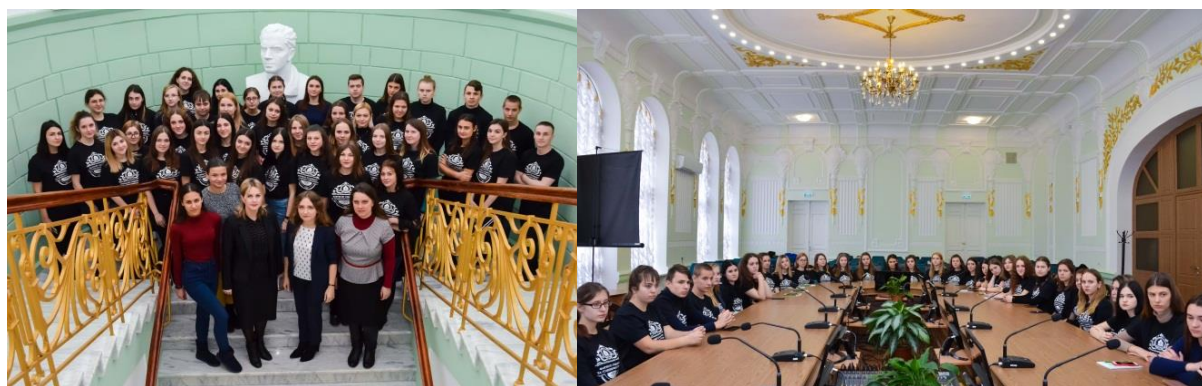
Відповідно до мета № 2 «Право бути почутим» щорічно проводиться фестиваль соціально-психологічної драми «Почуй! Побач!». Мета такого заходу використовуючи принцип «рівний-рівному», донести до молодих людей важливість подолання соціальних проблем та соціальних хвороб, збільшити коло однодумців та показати шляхи розв'язання цих проблем очима учнівської та студентської молоді.

У 2020 році представники факультету проходили навчання за програмою «Як забезпечити активну участь дітей та молоді у житті громади».

Участь у програмі Британської Ради від Student Action

Факультет соціальної та психологічної освіти став переможцем у конкурсі проєктів «Student Action: Програма розвитку лідерських компетенцій студентів». Відповідно проєкт «Академічна доброчесність як складова якості освітнього процесу» отримав фінансову допомогу на реалізацію у 2020 р. від Британської Ради.

**Програма особистісного та професійного розвитку
«Державотворець»**

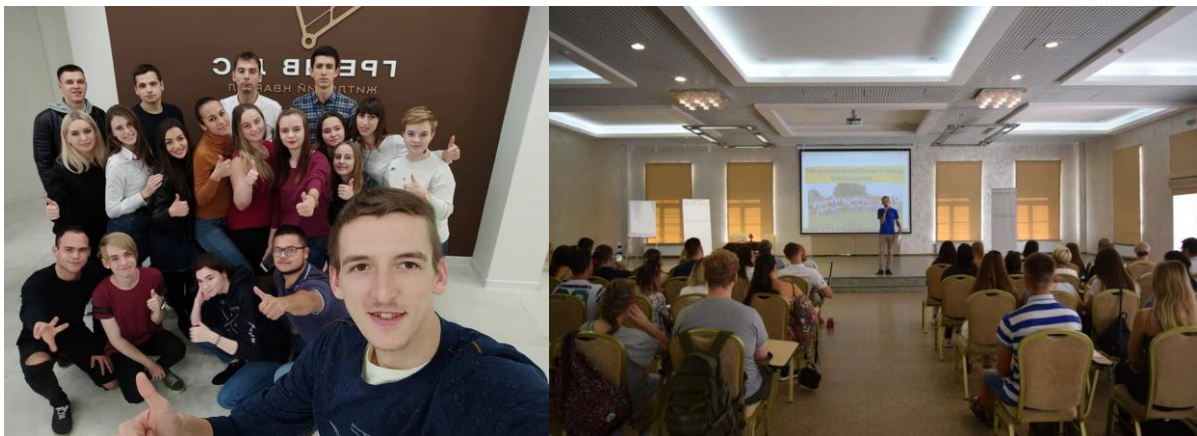
Цього року у місті Умань проходила програма особистісного та професійного розвитку «Державотворець».

24 молодих й активних уманчан розпочали свій шлях до змін. Студенти факультету не могли залишитися осторонь організації проекту та стали менторами проекту.

Під час програми учасники обмінювались досвідом та ідеями, вчилися будувати взаємодію між владою і громадським сектором, створювали власні проекти, спрямовані на розвиток громади свого міста.

Студенти програми вивчали, як працюють місцеві органи влади, спілкувались та отримували фахові консультації від представників бізнесу і громадських діячів, брали участь у мотиваційних зустрічах із відомими та успішними уманчанами, училися взаємодіяти й розуміти одне одного.

Результатом програми стала побудова команди проактивних, упевнених і вмотивованих людей, котрі готові творити зміни та знають, як це робити, котрі вже починають перетворювати майбутнє на сьогоднішнє.

**III Всеукраїнська заочна наукова конференція
з міжнародною участю «Просоціальна особистість у гендерному вимірі:
теоретико-методологічні та прикладні аспекти»**

23 квітня 2020 року на факультеті соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини відбулася III Всеукраїнська заочна наукова конференція з міжнародною участю «Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та прикладні аспекти».

**III Всеукраїнська заочна наукова конференція
з міжнародною участю**

**«Просоціальна особистість у гендерному
вимірі: теоретико-методологічні та
прикладні аспекти»**

23 квітня 2020 року

До участі в конференції долучилося понад 100 аспірантів, магістрантів, студентів, практичних психологів та соціальних педагогів з провідних громадських організацій та закладів вищої освіти України, серед яких:

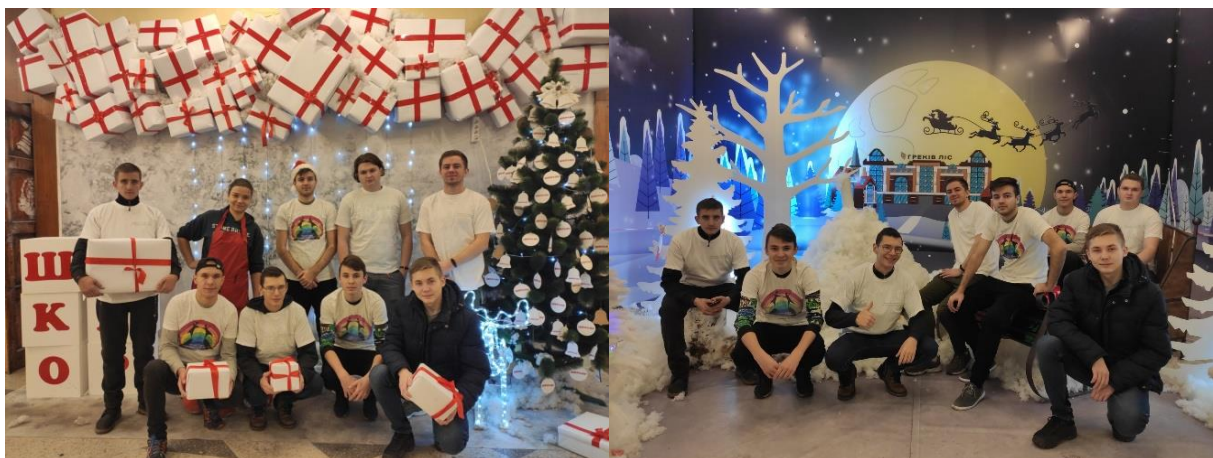
- урядовий уповноважений з питань гендерної політики;
- голова наглядової ради БО БТ «Київський інститут гендерних досліджень»;
- голова Національної Ради жінок України;
- управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради;
- голова жіночої громадської організації, (Індонезія);
- представниця Ради Жінок в Євросоюзі, (Франція);
- генеральна секретарка Європейського Центру Міжнародної Ради Жінок, (Бельгія);

- представники жіночої громадської організації, (Туреччина);
- Державний інститут сімейної та молодіжної політики;
- Академія праці, соціальних відносин і туризму;
- Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія;
- Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького;
- Рівненський державний гуманітарний університет;
- Житомирський державний університет імені Івана Франка;
- Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини;
- Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького;
- Лабораторія фізичного розвитку та здорового способу життя Інституту проблем виховання НАПН України;
- Коледж економіки, права, інформаційних технологій Тернопільського національного економічного університету;
- Міжнародний благодійний фонд «Небайдужі»;
- ВГО «Жінки – за мир у всьому світі»;
- ГО «Міжнародна Школа Рівних можливостей»;
- ГО «Перлини української культури – світові»;
- ГО «Матері і сестри – молоді України»;
- Відділ освіти Уманської міської ради;
- СЗОШ № 26 м. Києва;
- Малютянська ЗОШ І–ІІІ ст. Києво-Святошинського району Київської обл.

Організаційний комітет висловлює вдячність за участь та підтримку всім учасникам конференції та їх науковим керівникам!

Соціальний проєкт «Новорічна резиденція Святого Миколая»

Перед новорічними святами наші волонтери спробували себе у ролі помічників Святого Миколая для дітей Центру комплексної реабілітації, дітей з інвалідністю «Пролісок», які відвідували новорічну резиденцію Святого Миколая.

Там на малечу чекали веселі ігри, майстер-клас з розмальовування новорічних іграшок та цікаві фотозони.

Діти написали листи Святому Миколаю, а наприкінці заходу отримали невеличкі подарунки.

Фестиваль творчості «Рівні між собою ми. Будемо разом я і ти»

Фестиваль проводиться з метою соціалізації студентів та дітей з інвалідністю та розвитку їхніх творчих здібностей.

Організаторами фестивалю стали Школа передового досвіду «Школа соціальних знань» та Центр соціально-освітньої інтеграції та інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму «Без бар'єрів» – *інноваційні структурні підрозділи* факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Учасниками фестивалю є студенти університету, вихованці Центр у комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю «Пролісок», учні шкіл м. Умань та Уманського району.

Організатори фестивалю співпрацюють з Відділом у справах сім'ї та молоді Уманської міської ради; Управлінням праці та соціального захисту населення Уманської міської ради; Відділом освіти Уманської міської ради; Уманським районним центром соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді:

Фестиваль сприяє розвитку творчих здібностей студентів та дітей включаючи осіб з інвалідністю; формуванню адекватної самооцінки, емоційної стабільності, духовності, удосконаленню комунікативних навичок студентів та дітей, акцентуючи увагу на особах з інвалідністю; налагодженню співпраці педагогів і родин учасників фестивалю та запрошених осіб; підготовці майбутніх соціальних працівників, соціальних педагогів та психологів до роботи щодо організації дозвілля дітей з інвалідністю та їхніх родин для реалізації можливостей та задоволення їхніх потреб.

За 2014–2019 рр. було проведено шість щорічних фестивалів. Характеристика фестивалів представлено нижче:

Перший фестиваль познайомив та об'єднав і маленьких артистів, і дорослих. Це був фестиваль, на якому всі заявили: «Ми – дружні і талановиті».

На другому фестивалі запальними танцями та мелодійними піснями учасники відсвяткували 400-річчя рідного міста Умань.

На третьому фестивалі разом із Машею та Ведмедем артисти та глядачі побували у казці, наповненій чудес та сюрпризів.

Четвертий фестиваль запросив у Задзеркалля, наповнене талантів несподіванок.

П'ятий фестиваль – фестиваль сміху та фокусів – подарував циркову виставу.

На шостому фестивалі артисти та глядачі «здійснили» політ у космос.

Фестиваль творчості «Рівні між собою ми. Будемо разом я і ти» – це спосіб формування сприймань про рівність людей та необхідність бути разом.

«Студія успішного абітурієнта»

Другий рік поспіль працює студія успішного абітурієнта на базі факультету соціальної та психологічної освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

Вступ до університету вимагає складання зовнішнього незалежного оцінювання. Хороша підготовка випусника із предметних дисциплін – це ще не гарантія успішного складання тесту. Результати досліджень Українського центру оцінювання якості освіти, зазначають, що більшість випусників є психологічно не підготовленими. Для того, щоб абітурієнт упевнено почував себе під час проходження зовнішнього незалежного оцінювання, йому потрібен не лише багаж знань, а й спеціальна психологічна підготовка.

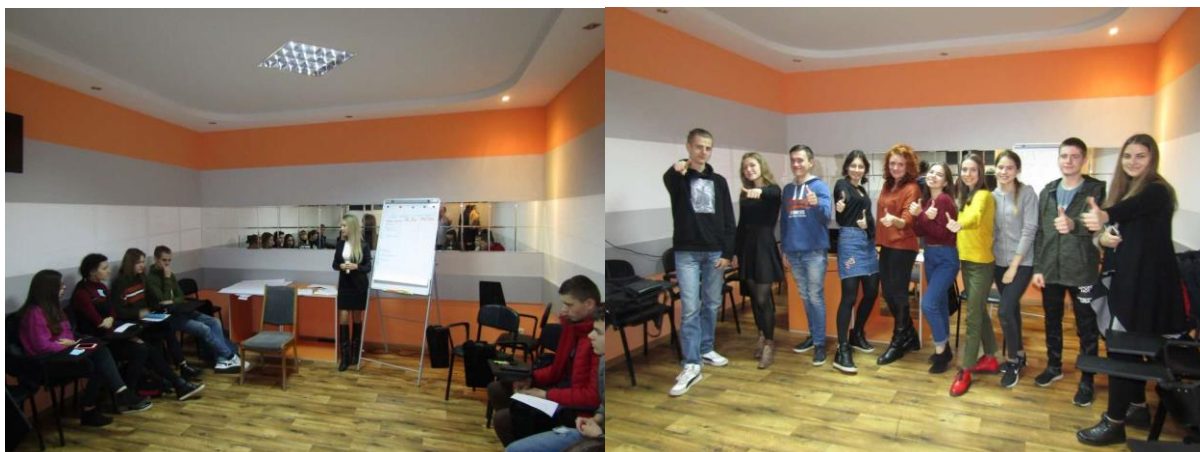

Метою студії є забезпечення професійної орієнтації, підвищення рівня психологічної компетентності випускників та створення сприятливих умов для всебічного особистісного розвитку. Заняття студії спрямовані на зміцнення психічного здоров'я, професійне самовизначення та самореалізацію особистості, навчитися раціонально розподіляти свій час, контролювати свої емоції, правильно справлятися з конфліктами.

Цього року ми трішки модернізували програму, урахувавши побажання старшокласників.

ПРОГРАМА

- Заняття 1. Цікавий світ психології. Психологічні міфи та факти.
- Заняття 2. Майстерність ефективної комунікації.
- Заняття 3. Психологічна трансформаційна гра «Крила впевненості».
- Заняття 4. Емоційна грамотність. Як розуміти себе та інших.
- Заняття 5. Тайм-менеджмент «Використання часу собі на користь».
- Заняття 6. Тренінг розвитку чотирьох компетентностей: комунікабельність, креативність, командна робота і критичне мислення.
- Заняття 7. Тренінгова гра «Життєвий вибір».
- Заняття 8. Діагностика професійних нахилів та інтересів.

Згодні з тим, що обрання майбутньої професії – найвідповідальніший момент у житті людини, тому ми готові допомогти кожному зробити правильний вибір!

«16 днів проти насилля»

На базі факультету соціальної та психологічної освіти активістами Гендерного центру були проведені заходи до Всеукраїнської акції «16 днів проти насилля».

Стартувала акція «Долонька проти насильства», мета якої – привернення уваги студентів та викладачів закладу до актуальних для українського суспільства проблем подолання насильства в сім'ї, протидії торгівлі людьми та жорстокого поводження з дітьми, гендерного насильства та забезпечення рівних прав жінок і чоловіків.

Деталі: <https://fspro.udpu.edu.ua/акція-долонька-проти-насильства/>

Відбулася презентація гендерного руху «He For She» глобальної платформи, яка залучає чоловіків і хлопців як агентів змін з усіх куточків світу, які вірять у те, що гендерної рівності можливо досягти за нашого життя.

Координатор Гендерного центру та активіст Молодіжного центру «START» – Микола Компанієць презентував студентам специфіку діяльності гендерного руху.

Для кращого розуміння інформації було проведено інтерактив із призами від гендерного руху «He For She».

Також студенти малювали плакати на тему гендерної рівності.

Деталі: <https://fspro.udpu.edu.ua/презентацію-гендерного-руху-heforshe/>

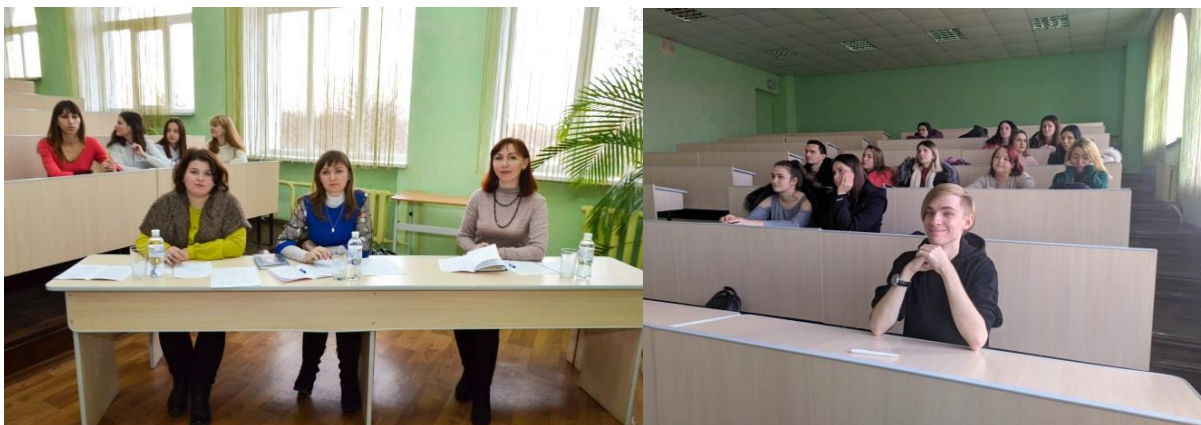
Студентами проведено соціальне опитування – який вид насилля є найбільш актуальним серед студентів та викладачів факультету. Завдання респондентів було поставити підпис під тим висловлюванням, який вони підтримують. За результатами, найбільшу кількість підписів зібрав вислів «Ми – за дитинство без насильства!» який підтримали 37 %, трішки менша кількість «Б'є – значить ст.121, 122, 125, 126 та 127 Кримінального кодексу України. А ніяка не любов!» 16 % проти фізичного насилля сім'ї, далі «Ми – за боротьбу з корупцією!» проти корупції 28 %, та «Ми – за підтримку людей з інвалідністю!» 19 %.

Деталі: <https://fspro.udpu.edu.ua/акція-до-всеукраїнської-акції-16-днів-п/>

Також відбувався Обласний конкурс студентських та учнівських наукових робіт «Сім'я від А до Я», у якому брали участь представники закладів вищої освіти, шкіл та коледжей міста та області.

Деталі: <https://fspro.udpu.edu.ua/обласний-конкурс-студентських-та-учн-3/>

Студенти факультету долучилися до виставки під назвою «Гендерна рівність: чи існує вона в Україні та для чого вона потрібна?», в Уманській міській бібліотеці-філії № 5.

На ній представлено літературу, присвячену жінці. Тут можна знайти цікаву інформацію про видатних жінок нашої цивілізації. У виданнях подано широкий спектр різноманітних сфер діяльності, у яких представниці жіноцтва змогли реалізуватися найповніше, досягти видатних результатів завдяки таланту, знанням, характеру. Цікавим є й видання, у якому постать жінки розглядається на тлі гендерних проблем. У книгах висвітлюються гендерні питання в освіті та науці, вітчизняний та зарубіжний досвід вирішення гендерних проблем, подаються історичні портрети жінок-учених та освітянок, їхні наукові дослідження та проекти.

Деталі: <https://fsro.udpu.edu.ua/в-уманській-міській-бібліотеці-відбу/>